

Mi lesz a Vérmezővel?

Ez a közel 30 holdas terület a fővárosé volt, de a századforduló idejében a legfelsőbb bíróság az egykori tulajdonos jogigényét azval utasította el, hogy a katonai kincstár javára elbirtoklást állapított meg. Akkor Béccsel állottunk szemben, ma azonban nem kétséges, hogy katonai főhatóságaink Buda szépítésének érdekében készséggel átengedik a Vérmezőt városrendészeti célokra. Annál bizonyosabb ez, mert mint az utolsó hónapok lelket emelő katonai parádéi igazolják, nélkülözni tudják a Vérmezőt és úgy mint külföldön, a díszfelvonulásokat a főútvonalakon tartják meg.

Mi lesz a Vérmezővel? — kérdezzük az emberek. — Ezt kérdeztük meg mi is Hollós Oszkár kir. tanácsostól, aki mint budai lakos egy hosszú életen keresztül a magyar élet minden felsőbbrendű vonatkozását figyelemmel kísérte és aki — bár a nyilvánossággal való kapcsolatot soha nem kereste, — mégis lelkes szemlélője volt mindig a főváros életére vonatkozó kulturális törekvéseknek. Ezt igazolja a birtokában lévő, páratlanul álló Pest-Budára vonatkozó gyűjteménye is, amely messze századok emlékeit öleli fel s amely művelődéstörténeti szempontból is olyan érték, hogy egykor minden fővárosi polgár hálával fog gondolni az alapító nevére.

Buda nagy szerelmese arról beszélt nekünk, hogy szépen fejlődő idegenforgalmunknak újabb látványosságokkal kell keretet adni. A külföldről hozzánk jövő idegen elsősorban a főváros gyönyörű fekvését csodálja meg, azután azt a lebilincselő életet, amely nálunk a latin és bizánci kulturák határmegyéjén különleges ízt és zománcot ad a magyar vendégszeretetnek, Mindezek felett különösen érdeklő sajátos kulturánk és etnikai különállásunk, a speciális nemzeti élet megnyilvánulásai.

Az az idegen, aki csak rövid pár napos ittartózkodásra érkezik fővárosunkba, kell, hogy együtt találja mindazokat a sajátosságokat, amelyek ezt a különállást gyönyörködtetve igazolják.

A Vérmezőn egy olyan magyar falut kell felépíteni, amely nemzeti sajátosságainkat művészi vonatkozásokban is megmutatja. Hollós Oszkár szeme előtt a stockholmi szabadtéri

gyűjtemény példája lebeg, amely páratlan tényezője az idegenforgalomnak. Egy ilyen néprajzi muzeum létesítésére legalkalmasabb terület a Vérmező, ahol aránylag kis befektetéssel építhető, illetve fejleszthető ki a már említett magyar falú. Ebben a miniatűr faluban lenne: csárda, ménes, karám, galambdúcos kapu, szélmalom, egy-egy ház a mezőkövesdi, kalocsai, halasi csipkekészítő otthonok számára és lenne háziszövőszék, fonoda, sok-sok olyan más népi kép, amelynek varázsától alig tudna szabadulni a látogató.

De jó lenne iskolai szabadoktatásra is ez a néprajzi gyűjtemény, amelyet méltóképen egészítene ki az a muzeális érték, amely ma a tisztviselő telepi volt gimnáziumban van főlhalmozva, elvonatkoztatva az élettől és hozzáférhetetlenül a magyar és külföldi közönség számára

A Vérmezővel kapcsolatban ezeket mondta Hollós Oszkár kir. tanácsos. Éltrevaló, gyönyörű tervek ezek, amelyek a magyar kulturának méltó keretet adnak.

Napirenden kívánjuk tartani ezt a kérdést a jövőben is és ha a főváros vezető urai megszívlelik Hollós Oszkár nagyszerű terveit, úgy Pest-Buda ismét gazdagabb lesz egy világlátványossággal.

Rétyi Székely Miklós dr.

KRIVOSS ÁRPÁDNAK „Választójog, népeség, adóteher” c. most megjelent könyve statisztikák biztos ismeretén épült munka, amely mű az érdekképviseleti rendszert kívánja meghonosítani parlamentünk alsó fokozatában, 3:1 arányban. Kellően indokolja is javaslatát az értelmi és fizikai munkásság szint és igénykülönbségével, megállapítva egyúttal a nemzeti közteherviselés megoszlását osztályok, szerveződések szerint. Talán az érdekelték más cenzust kívánnak, mint amit ő javasol; alapgon dolatában azonban ujszerű és iránymutató e könyv, amelynek hatását csak az rontja le, hogy a tálaláshoz olyan ember nyújtott segítséget, akinek magának is szüksége volna némi szellemi támogatásra.